

BISERIC'A SI SCÓL'A.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana : Duminec'a.

Pretulu abonamentului :	Pretulu insertiunilor :	Correspondintiele sè se adreseze Redactiunei dela „BISERIC'A SI SCÓL'A“ in Aradu. la institutul pedagogic-teologicu, era banii la secretariatulu consistoriului romann ortodoxu din Aradu.
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienn cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	
„ „ „ „ „ jum. anu 2 „ 50 „		
Pentru Romani'a si strainetate pe anu 7 „ — „		
„ „ „ „ „ j. a. 3 „ 50 „		

Preotii de cdinióra si preotii de astadi.

Dela o margine a Metropoliei pana la alt'a se ridica mai la tóte ocasiunile glasuri, cari ne spunu, cà poporul nostru a perdutu, si continua a perde din pietatea si alipirea eredita din betrani catra biserica. Faptulu acest'a apesa cu multa greutate asupra puterii de vietia a poporului intregu. Elu ne zadarnicesce de multe ori cele mai bune intentiuni, si in multe privintie ne tiene manile legate. Instreinarea poporului de biserica lu-conduce la decadintia morala, ér dupa acest'a urmèza neconditionatu o decadintia pe tóte terenele. Ea detrage apoi din influinti'a si vedi'a bisericeii, ér prin acest'a subminèza influinti'a, ce trebue se o aiba la fiacare poporu in unu cursu normalu de dezvoltare clasele, cari se gasescu in conditiuni mai bune, clasele inteligente.

Multe sunt de buna séma causele, cari au produsu acésta stare de lucruri. Ele provinu in mare parte din afara, si anume din acea recéla de religiune si biserica, ce se vede astadi la multe din popórele Europei. Langa acestu reu se mai adaoga apoi altele, cari se ivescu din nenorocire in sinulu bisericeii nóstre. In multe comune aflamu adeca intre poporeni si chiar in clas'a inteligenta câte o gura rea, carea nu se sfiesce, ba chiar si-afla placere in a vorbi de reu, pe preotii si invetiatorii nostri, si astfelu instreinéza poporul de biserica. Ca unu reu insemnatu mai amintimu aci nentielegerile si fre-carile, ba chiar procesele fara capetu, ce se ivescu in multe comune de ale nóstre intre preotii si poporu, intre preotii si invetiatorii si chiar intre preotii aceluasi altariu. Tóte aceste rele bantuiescu liniscea bisericeii si i-subminèza puterea si influinti'a, ce trebue se o aiba asupra poporului.

Ei bine, dar acésta situatiune nu se mai póte suferi, ea trebue indreptata cu o óra mai

curend, daca voimu cà in biserica se ne surida unu viitoriu mai frumosu. Spre scopulu acest'a credemu, cà este neaperatu de trebuintia a ne reaminti trecutul, si astfelu vomu affa de siguru unele lucruri, ce ne potu servi de indreptariu si in vietia nóstra actuala.

Inainte vreme, ne spune istori'a, era mare pietatea poporului nostru catra biserica, ér biserica si anumitu preotimea avea o influintia fórte mare asupra poporului. Mare era in acele timpuri legatur'a dintre preotime si poporu. Poporulu privia in preotii sei nisce adeverati parinti si sfatuitori, ér acesti'a desvoltau mare zelú si bunavointia spre a-si poté sustiené acésta positiune onorabila. Preotii nostri se pregateau pentru cariera loru intre cele mai grele impregiurari. Astfelu nu aveau multa invetiatura, dar acésta lipsa o suplinia credinti'a si pietatea loru catra biserica si catra santele ei asiedieminte. In modulu loru de vietia erau simpli, dar activi si cu multa precautiune intru sustienerea si ingrigirea caseloru loru. Ei impliniau cu multa acuratetia functiunile impreunate cu servitiulu bisericescu, ér timpul liberu lu-intrebuintiau cu economi'a. Astfelu erau continuu in contactu cu poporulu, ér acestu contactu le dedea ocasiune a-lu cunoşce, a-lu invetiá, si a-lu face se urmeze esemplulu loru intru tóte.

Astadi, nu suferé nici càta indoiela, avemu preotii mai cualificati decât in trecutu, dar este ce este, de activitatea loru inducerea oficiulu nu produce atât, cât receru multele necessitati ale vietii nóstre. Este adeveratu, ca astadi se pretinde fórte multu dela preotime ca si in genere dela toti oficiantii, dar apoi nu se pretinde mai multu, decât aceea ce este si ar fi in stare a prestá dupa puterile sale, pentruca „ad impossibilia nemo obligatur.“ Din nefericire inase se audu continuu voci, cari se plangu, cà preotimea nu este in totu locul la inaltimea missiunei

sale. Ne dore reu, cand audimu astfelu de plangeri, pentruca ele ne facu se presupunemu, ca trebue se fia ceva in lucru, aceste plangeri trebue se aiba ici colia motivu, si nu potu fi numai scornituri. De aceea le semnalamu aci, ca se atragemu asupra-le atentiunea celoru chiamati, si se i rogamu a-si oferi cu totii concursulu, si a le face se dispara. Acesta ni se impune la toti cu atat mai vertos, cu cat starea de astadi a lucrurilor nu pote se ne scota la bine.

Spre scopulu acest'a se recere mai nainte de tote, ca se ne conducemu in functiunile nostre precum si in tota tinenta noastra de principiele evangelice referitoare la chiamarea cea sublima, carea o imbratisiamu. Se nu uitamu, ca nu am primitu darulu preotiei numai ca se avemu unu titlu si o professiune in lume, ci ca acestu daru se lucreze, si se reverse intru prisosintia binefacerile sale asupra poporului concredintu noue. Sunt multe caile, pre cari pote lucra si ajunge mari rezultate preotimea noastra. Aceste cai nu se potu espune in teoria atat de bine, precum ni le indigiteza insasi vietia, cand nu ne lipsese bunavointia, si zelulu prescisu pentru chiamarea noastra. In tota diu'a potemu observat la poporu un'a seu alta scadere. Se studiamu cu profunditate causele, cari o au produsu, er la ocaziunea cea mai de aproape se ne ocupamu de ea cu tactulu necesariu in biserica, se o combatemu, si se aretam calea prin care s'ar pote indrepta. Aci vomu intepina de siguru greutati, dar ele se nu ne impedece, ci se urmamu pe calea inceputa, si apoi in curend ne vomu pote convinge. ca ostenelele nostre nu au fost zadarnice.

Astadi esista in multe parti unu felu de resensu alu poporului tacia de preotime. Acestu resensu nu este, si nu credemu, ca pote fi basatu. Cu tote acestea, daca esista, atunci trebue delaturatu cu orice pretiu. Spre scopulu acest'a se recere o apropiare mai mare a preotimei facia de poporu si o activitate productiva, ca astfelu se potemu convinge poporulu de acele mari binefaceri, cari este capace preotimea a i le da atunci, cand este la inaltimea missiunei sale. Numai acest'a este singur'a cale, pe carea si-pote crea preotimea o stare mai buna, si prin carea se pote rehabilita vedia si influinta ce pe dreptu compete bisericei si preotimei.

Viitoriulu bisericei si sorte preotimei este in propriile sale mani. Viitoriulu bisericei va fi mare, er sorte preotimei buna si multiemitoria, cand preotimea va lucra din tote puterile, si cand i-va succede a restabili pietatea si religiositatea de odinora a poporului nostru. Acesta pietate va ridica poporulu in privinta morala, si prin acest'a

lu-vomu face se-se inaltie pe tote terenele, er bunastarea lui va fi bunastarea bisericei si a tuturoru organeloru ei.

Cuventare

pentru duminica lasatului de carne.

„Candu va veni fiulu omenescu intru marirea sa, si toti santii sei angeri cu densulu: atunci va siede pe scaunulu maririi sale, si se voru aduna inaintea lui tote limbile.“ (Matei XXV. 31. 32).“

Suflete alu meu! Suflete alu meu, scola! pentru ce dormi? Mormentulu se apropia, si te primesce vecia, te astepta judetiulu. Svonulu, ce impartasiesce lunei mutarea ta din ceste trecatorie, ti-vestesce si tie apropierea dilei celei infricosiate, dilei sante a judecatii! Suflete alu meu nu te lenevi! Suflete alu meu scola! pentru ce dormi?

Ah! iub. mei frati! cat de infricosiata va fi diu'a santa a Domnului, diu'a judetiului din urma... candu va veni Fiulu omenescu intru marirea sa, incungiuratu de santii sei angeri... de cheruvimii cei cu cate siese aripi si de serafimii cei cu ochi multi. Atunci mormintele deschidindu-se voru estrada trupurile mortiloru din veacu si pamentulu urmandu-le va pune inaintea judecatoriului pre locuitorii sei! Pre cei buni si pre cei drepti si pre cei pecatosi. Din cele patru parti ale sale ii va aduna pre ei... dela media-nopte si media-di... dela resaritu si apusu! Judecatoriulu celu santu, celu dreptu, celu ce nu cauta la facia ii va desparti pre ei in doue, punendu pre cei buni de-a drept'a, pre pecatosi de-a sting'a sa... intocmai pre cam desparte pastoriulu oile de capre. Apoi va rosti sentintia nestremutata, si se voru deschide usile veciei, ca se intre la fericire vecinica aceia, la munca fara de sfrsitu acestia! Suflete alu meu! Suflete alu meu! Scola! Pentru ce dormi?

Iub. A! nu ni este datu noue se scimu ora si timpul pre care li-a pasu Tatalu intru a sa marire. Scimu inse, ca diu'a cea din urma, diu'a judecatii va sosi de siguru. „Precum ese fulgerulu dela resarituru si se areta pana la apusuri.“ (Mat. XXIV. 27.) Asia si diu'a aceea. Si cum ne va afla ea? De care parte a Domnului voi fi eu? De care vomu fi noi? Fi-vomu de-a drept'a, seu vomu sta de-a sting'a lui? Eca intrebari mari si infricosiate! O vecia de fericire cuprinde un'a in sine. Munci fara de capetu cealalta. Cine ni va da respunsu la ele? Ce vi se pare voue? Despre ce vomu ave se damu sem'a inaintea lui Ddieu! Santele Scripturi ni deslega indoiel'a, ni dau respunsu la intrebarile nostre. Se le consultamu deci astadi, ca se vedemu despre ce vomu ave se damu sem'a inaintea lui Ddieu in diu'a santa a judecatii.

Sta. Evangelia de astadi ni spune apriatu Iub. A. despre ce vomu ave se damu sem'a inaintea lui Ddieu. Ne va intrebata Celu Atotu puternicu, cum amu implinitu detorintiele nostre. Saturat'amu pre cei flamendi? Adapat'amu pre cei setosi? Imbracat'amu pre cei goi? Adapostit'amu pre cei streini? Portat'amu grija de cei bolnavi? Mangaiat'amu pre cei prinși? Inimile nostre cum au simtitu ele in decursulu acestei vietii pamentesci? Si sufletele nostre cuprins'au ele pre toti de o potriua cu aceeași iubire? Iubirea acest'a apoi fost'a ea crestinesca? Indreptat'amu adeca pre cei ce au gresitu, seu le-amu

datu ansa si la mai mari gresieli? Invetiat'amu noi pre cei nesciuti, séu ii-amu cufundatu in intunerecu mai mare? Pre deaprópele nostru sfatuitul'amu noi spre bine ori spre reu? Rogatu-ni-amu pentru mantuirea, ori amu cerutu blastemu asupra lui? Apoi facia cu noi insine implinit'amu detorintiele nóstre? Asuprelele necasuriloru portatu-le-amu noi intru rabdare? Ertat'amu noi din inima pre dusimani nostri? Abdis'amu noi cu tóta abnegatiunea lumei desierte, placeriloru ei momitórie si dulcetiuriloru ei insietátórie?

Vedeti Iub. A. la câte intrebari vomu avé se respundemu inaintea dreptului judecatoriu si respunsu grabnicu si lamuritu nu vomu sci dá la ele! Voru raspunde inse in loculu nostru a) cugetele séu internulu nostru, b) cuvintele graite de noi in decursulu acestei vietii si in fine, c) faptele nóstre, càci despre densele este mai cu séma vorb'a aci.

ad a.) Despre cugetele nóstre vomu dá séma inaintea lui Ddieu. O vorba de o graesci, nu o mai poti retrage. O fapta de implinesci, nu esti mai multu stapanu de ea. Nu asia se intempla inse cu cele din laintru ale nóstre. Preste internulu nostru suntemu noi stapani cu deseversire. Vorb'a graita se aude. Fapt'a implinita e pusa in judecat'a lumei. In launtru tu inse póte vreuna moritoriu petrunde? Aci o crestine; poti tu fi lupu rapitoriu, dar te poti aretá lumei ca unu mielu nevinovatu, càci numai cele ce voesci tu se le descoperi altui'a, le póte judeca acest'a. Asia te poti aretá tu lumei si ómeniloru, nu inse si lui Ddieu. Cà-ci dice celu Atotu sciutoriu: „*Eu Domnulu cercetezu anim'a si cercu runchii.*“ (Ieremia XVII. 10.) Si la judecat'a cea de apoi inaintea cui vei stá tu crestine, inaintea fapturei ori inaintea Facetoriulu?

Deci dara in diu'a judecatii cele tainuite ale tale se voru vedé si cele ascunse cu sirguintia din naintea lumei se voru aretá: cugetele tale, planurile tale, propunerile tale, simtiemintele tale, iubirea ori ur'a, umilinti'a ori trufi'a, amiciti'a ori dusimani'a, credinti'a ori necredinti'a, cu unu cuventu totu internulu teu cu poftele tale, cu cupiditatile tale, cu insusirile tale, càci „*nimicu nu e acoperitu ca se nu se descóperu si ascunsu ca se nu se cunoasca.*“ (Mat. X. 26.)

Nu ve amagireti crestineloru! Acolo unde este adeverulu celu vecinicu, unde tronéza dreptatea ca mai inalta si atotasciinti'a tiene judecata, acolo nu póte fi trecutu cu vederea internulu omenescu, din carele dupa cum dice Scriptura: „*esu cugetele rele, ucideri, adulterie, desfrénari, furturi, marturii mincinoase, blasteme.*“ (Mat. XV. 19.)

Vomu dá deci séma inaintea lui Ddieu despre cele din launtru ale nóstre; dar

ad b.) si despre cuvintele nóstre vomu avé se ne respundemu inaintea dreptului judecatoriu. „*Din prisosinti'a inimei vorbesce gur'a.*“ (Mat. XII. 34.) dice Scriptur'a. Asia dara cuvintele sunt nisce icóne, cari aréta ce se petrece in launtru nostru. Ferberea inimei manióse se esprima prin vorbe aspre si restite; dusimani'a prin vorbe hilitórie, invidi'a prin cleвете, trufi'a prin laude desierte, necredinti'a prin batjocure, siretia prin magulire. Ce urmari si influentie au inse cuvintele nóstre asupra deaprópelui ni spune cartea vietii dicendu: „*Lovitur'a limbei frange ósele.*“ (Sirach.) Va se dica prin cuvintele nóstre potemu stricá nu numai védi'a si onórea, ci si pacea interna, indestulirea casnica, bunastarea, viitoriulu si fericirea deaprópelui. Chiar si viéti'a lui o potemu pri-

mejdú. Prin cuvintele nóstre lu-potemu indreptá, dar lu-potemu si amagi. Prin ele lu-potemu imblandí dar lu-potemu si infuriá, lu-potemu conduce spre bine, dar si la prepastia, càci „*limb'a este unu medulariu meu, dar se lauda de lucruri mari.*“ (Iacob III. 5.) Déca inse cuvintele nóstre au o asia de mare influentie asupra deaprópelui nostru, asupra starii si fericirei lui, apoi nesmintitu, cà se voru luá si densele la aspra cercetare. „*Pentru totu cuventulu ce lu voru grai ómenii voru se dea séma inaintea judecatii.*“ (Mat. XII. 36.) Pentru cuventulu bunu si pentru celu reu, pentru celu intieptu si pentru celu desiertu, pentru celu vorbitu cu socotéla si pentru celu graitu cu usiurintia, pentru celu ce cuprinde in sine adeveru si pentru celu ce cuprinde minciuna, pentru tóte vomu se damu séma inaintea lui Ddieu. Precum cuvintele tale au contribuitu la fericirea ori nenorocirea deaprópelui, asia voru contribuí si la fericirea ori la nenorocirea ta vecinica, càci „*din cuvintele tale te vei indreptá si din cuvintele tale te vei osandí.*“ (Mat. XII. 37.) dice Domnulu.

Vomu avé deci se damu séma inaintea lui Ddieu si despre cuvintele nóstre. Dar apoi

ad c.) si despre faptele nóstre vomu fi trasi la raspundere. — Daca vorbele nóstre sunt icóne ale sufletulu, apoi faptele nóstre sunt colorile acele, cari dau icónei valórea, pretiulu ei. Va se dica prin vorbe si-aréta omulu insusirile sale, prin fapte inse le intaresce, li da unu chipu concretu, pipaibilu. Si daca vorbele omului voru fi supuse unei aspre cercetari la diu'a judecatii, cu cât mai vertosu faptele! Chiar St. evangelia de astadi ne dovedesce pana la evidintia, cumca faptele omului se voru luá mai vertos in socotintia la diu'a judecatii. Dar cine nu póte fatiari fapte bune veti intrebá voi. Da asia e! Este adeveratu cà celu peatosu scie se inlocuiesca adeverulu prin mintiuna. Este adeveratu cà dusimanolu scie se puna vin'a pre celu dusimanitu si cà celu necredintiosu fatiasesce credinti'a. Da, asia e! Lumea nu cunoáce si dreptatea lumésca nu pedepsesce totudeuna reutatea celui crudu, insielatiunea celui vicleanu si isband'a celui impetritu. Ba vedemu adese, cà pecatulu adórme liniscitu, cà faradelegea traesce linu si cu unu surisu pre buze, cà celu isbanditoriu se indulcesce de isband'a sa si cà celu necredintiosu móre mórtéa cuviosiloru! Dar ce dovedescu tóte acestea! Nimicu mai multu decât, cà dreptatea lumésca este imperfecta si cà fiindu astfelu insielatoriu infam u adesa aduna nebauitutu comori, si celu fara de lege se resfatia in onoruri si demnitáti inalte.

Dar óre Iub. A. se fia acést'a pentru totudeuna asia? Se remana asupritulu in veci apasatu? Silnici'a se inlóresca fara ca se o lovésca brum'a resplátirei? Si nedreptatea se odraslésca fara ca se se franga candva ramurile selbatice ale ei? Se triumfe pecatulu in veci? Si din ochii virtutii se curga purarea lacrimi? Atunci dreptatea ar fi o crima. Atunci órb'a intemplare ar stapani lumea. Atunci pamenteanulu nascutu din muere ar fi de compatimitu. Credinti'a nóstra ar fi desiérta, virtutea o cursa in cari se prindu cei nebuni. Ddieu unu nume golu!

Se nu pecatuimu inse! Se nu luamu numele Domnului Ddieulu nostru indesiertu! Mai este o dreptate si aceea e vecinica si nestramutata! Tocmai nedreptatea lumésca dovedesce esistinti'a acestei dreptáti vecinice. Si Fiiulu lui Ddieu ni-o aréta cu cuvinte chiare si lamurite. „*Va se vina fiulu omenescu*

întru marirea Tatalui seu cu santii sei angeri, si atunci va resplăti facarui'a dupa faptele sale." (Mat. XVI. 27.)

Iubitiloru! Clipitele sbóra, órele trecu, timpulu se scurge. Cu elu impreuna se apropia si viéti'a luméi, de aceea diua santa, pre carea a pus'o Ddieu intru a sa marire, intru a sa dreptate, intru a sa întieptiune si bunatate, ca se resplătesca fia caruia dupa faptele sale! Va veni diu'a aceea de siguru, precum se ivesce fulgerulu la resaritu si strebate pana la apusu. Cu ea dinpreuna va sosi si dreptulu Judecatoriu si-ti va cere o crestine! sem'a faptelor tale. Unde este talantulu ce ti-l'am concrediutu?, Unde este sufletulu teu? Ce ai facutu din elu? te va întrebá dreptatea divina. Si cand tu te vei îngrozí, cand buzele tale voru tremurá si limb'a ta va gîngavi, atunci voru respunde faptele tale! Ele voru marturisi înaintea judetiului: tu omule esti urdutoriu nostru: tu ne-ai produsu pre noi. Judecatoriu celu prea dreptu va primí marturisirea loru, căci „*elu este mare in sfaturi, puternicu in fapte, ochii sei ii-tiene deschisi asupra tuturor lucrurilor omenesci, cá se plătésca facarui'a dupa faptele sale si dupa rodulu lucrurilor sale.*“ (Ierem. XXXII. 19.)

Din cele dise pana aci ati potutu vedé Iub. A. cá despre ce vomu avé se damu sem'a înaintea lui Ddieu si anume cá vomu avé se damu sem'a despre cugetele nóstre, despre vorbele nóstre si despre faptele nóstre. Aceste voru formulá sentinti'a si Ddieu o va rostí numai. E deci in puterea nóstra, ca diu'a judecatii se fia pentru noi inceputulu unei fericiri nefinite seu apoi acel'a alu veciniciloru munci. Aterna dela noi se stamu de a drépt'a ori de a sténg'a Domnului, Precum vomu fi petrecutu dilele vietii nóstre pamentesci, asia si veci'a se va formá pentru noi, aducendu: „*Marire, onóre si pace la tolu omulu factoriu de bine; mania inse si urgia, necasu si stremtóre preste sufletulu omului factoriu de reu.*“ (Rom. II. 9. 10.)

Sciindu acestea se implinim cu scumpetate poruncile lui Ddieu. Se fimu iubitori, indurati, umiliti, iertatori, sinceri, desinteresati, plini de fapte bune, implinindu cu sirguintia si intru rabdare detoriintele nóstre, căci numai asia ne vomu invrednici se audim fericitórele cavinte: „*Veniti binecaventatii Parintelui meu de mosceniti imperati'a, carea e gabita voue dela întemeerea luméi*“ (Mat. XXV. 34.), pre carea se ni-o dee Tatalu, Fiulu si Duhulu santu. Amin.

Sredistea-mica 26. I. 1880.

Mihai Jurca
presbit. or. rom.

Instructiune.

(Fine.)

6. Daca inse invetiatoriulu respectiv n'a fostu membrulu institutulu de pens. regu., atunci protocolulu comisiunei dinpreuna cu petitiunea aceleiasi comisiuni, pentru procedere definitiva se transpunu nemedilocitu la jurisdictiunea respectiva, spre deliberare in prim'a instantia in întielesulu cutarui usu vechiu, a normativelor seu intimatelor sustienute in vigóre prin § 44. De acésta procedura suntu scutite petitiunile invetiatoriloru confesionali, de relig. aug. si helv., cari spre dispusetiunile ulterioére se transpunu la autoritatile confesionali competente, respective se predau esmisiloru cari participéza in comisiune.

Decisulu jurisdictiunei, in carele este a se notá espresu, cá partea nemultumita este îndreptatita a

apelá in 15 dile computate dela primirea decisului, se se comunice atât cu datatoriulu de pensiune cât si cu invetiatoriulu pensionatu.

7. Petitiunile veduveloru aceloru invetiatori cari n'at fostu primiti in institutulu de pens. regnic. sunt a se predá asemine jurisdictiunei respective spre deliberare in primululu foru.

8. Jurisdictiunea aduce decisulu in instantia prima, pe bas'a acelei ordinatiuni, normativu, usu, seu contractu, priu carele trebue se se justifice invetiatoriulu respectiv in întielesulu part. I. lit. b).

9. Cu privire la orfanii invetiatoriloru primiti in institutulu de pensiune regnicolaru, deca acestia nu ar petitiuna pe cale privata, inspectorele reg. de scóle este îndatoratu a face aratare din oficiu.

Asemine este îndatoratu a controlá, cá óre la orfanulu impartasitu in ajutoriu de statu, nu subverséza cumva casurile prevediate in part. III. lit. e), deca dá, are se raporteze numai-decât.

10. Jurisdictiuniloru li va servi de cinsura la aducerca decisuriloru in primululu foru, normativele alaturate aci in copia autentica si radicata la valóre de lege priu § 44. art. de lege 32 din 1875, anume:

a.) „Ratio educationis publicae“¹⁾ § 290, mai departe:

1) §. 290 din „Ratio educationis publicae“ e urmatoriulu:

Pensiunea profesorului emeritu, daca nu s'a inaintatu la cutare trépta mai inalta bisericéscá seu la altu oficiu mai inaltu prin gratia si ordinu regalu seu din órecari motive, dupa implinirea unui serviciu de 10 ani la universitate, academia, gimnasiu seu gramatica; consta din a trei'a parte a salariulu, ér dupa unu serviciu de 20 ani din diumetate.

Cine inse a petrecutu 30 ani cu docentura, acela este intradeveru demnu se capete dreptu pensiune salariulu întregu, din venitele acelu fondu din carele si-a trasu si mai nainte salariulu. Referitoriu la conducetorii scóloru elementare s'a decisu astfelu: cari si-tragu lefi din fondulu de instructiune aceia si-voru trage si pensiunea de acolo. Invetiatorii dela scólele primare orasieneseci au dejá fundu infintiatu din didactrele scóloru publice, care le a depusu spre fructificare la cassele publice, carele deca nu s'aru ajunge, pensiunea respectiva se se întregéscá din fondulu de instructiune pona la completarea sumei de carea s'a bucuratu cineva ca invetiatoriu. Alti sustienuti, de catra locutorii cetatiloru si opideleru voru fi prevediuti conveniabilu de catra acestia. Veduveloru, se fia convetiuitu in casatoria cu invetiatorii tocmai numai unu anu, de comúnu le compete a trei'a parte din salariulu de carele s'a bucuratu barbatulu nainte de reposare.

Déca inse ar murí cutare invetiatoriu dejá pensionatu, veduv'a are se capete dreptu pensiune, aceea parte a salariulu de carea s'a bucuratu invetiatoriulu atunci candu a pasitu in pensiune.

b.) ordinulu curialu dd. 21 Iuliu 1824 Nr. 7644 si intimatu sub Nr. 16,542 locutenentialu²⁾ si in fine:

²⁾ Ordinulu curialu dd. 21 Iuniu 1824, Nr. 7644 si intimatu sub Nr. 16,442 locutenentialu: Maiestatea sa etc. gratiosu a ordinatu. La representatiunea suscernuta aici de catra locutenenti'a reg. dd. 2 April 1822 Nr. 8087. cu privire la pensionarea veduveloru remase de Josifu Stefanu si Ioanu

Friedmansky fosti invetiatori in Gölnitz, susunumit'a Miestate s'a induratu a ordiná dreptu norma generala, ca invetiatoriloru cari ar functionatu in mai multe locuri, candu este de lipsa a se ingriji de densii séu de veduvele, densiloru, se li se deie intrég'a pensiune dela aceea comunitate, séu fondu, unde invetiatoriulu a servitu ultima óra ca atare, si pentru conformitate se se compute si pensiunea numiteloru doue veduve dela diu'a reposarii barbatiloru, cu detragerea aceloru ce li s'ar fi solvitu dóra sub acestu titlu pre langa cuitantia, — in sarcini'a cassei comunitatii Gölnitz. Acést'a resolutiune préinalta reg. se edá prin carthi'a acést'a pre langa reacludarea acteloru suscernute pentru aplicarea ei in casuri analóge, in neesu cu aretarea aceleiasi locutenentie dd. 24. febr. a. c. Nr. 4247 si presentata aici sub Nr. 4963/196. a. c. in caus'a iubilatului profesor de desennu din Zagrabia Joanu Schaut. Datu in Viena la 21 Iunie 1824. Princ. Franciscu Kohányi, Br. Jonu Malonyai. — La ordinatiune prégratiósa Josifu Sorsich.

c.) § 71. din normativulu pentru scólele elementarie din Ungaria, edatu sub Nr. 24224/1845 locutenientialu³⁾.

³⁾ Déca invetiatorii aplicati cu salariile susinsirate nu si-aru mai puté implini datorintiele din caus'a, betranetieloru séu si din alte cause, sunt indreptatiti a cere pensiune; deórece inse pentru o pensiune cu salariulu intregu in intielesulu normativulu scolaru se recere unu serviciu éredintiosu si zelosu de 30 ani, cu privire la tóte celelalte principii si regule de pensiune se procede analogu cu oficiantii publici si de statu. Contracte mai avántagióse sunt permise si valide, restringerea aceloru norme inse este oprita tocmai si in casu de abdicere benevola.

Aceste norme citate se referescu numai la invetiatorii rom. cath. si gr. cath. din propria Ungaria, ér nu si la invetiatorii din Transilvania de aceeași categoria, deórece asupra acestora nu s'a aplicatu neei candu.

11. De órece prin cerculariulu din 1873 Nr. 7052 pensionarea invetiatoriloru comunali, se face de datorinti'a comuneloru, in casuri obveniente regulele amintite sunt a se aplicá si la acestia.

12. In intielesulu ordinatiuniloru citate invetiatoriulu i compete pensune, dupa unu serviciu neintreruptu in decursu de 10 ani a treia parte din salariulu de carele s'a bucuratu in ultimulu anu alu serviciulu, dupa serviciu de 20 ani diumetate, si dupa serviciu de 30 ani salariulu intregu; pentru serviciu mai putienu de 10 ani nu compete pensiune.

13. In intielesulu §-lui 71 din normativulu edatu sub Nr. 25,224/1845 locutenientialu, pensiunea meritata pentru serviciulu invetiatoreseu nu se poté denegá nici in casulu candu respectivulu ar fi remuneratu la ea anticipative.

14. Veduvele invetiatoriloru indreptatiti la pensiune au se capete dreptu pensiune, totdeuna a treia parte din salariulu de carele s'a bucuratu barbatulu in anulu ultimulu alu serviciulu.

15. Invetiatorii rom. cath. si gr. cath. cari nu sunt primiti in institutul de pensiune regnic., asemine si veduvele acestora potú incheiá contractu de pensiune cu sustiitorii scóleloru la cari au servitu, astfelu inse, incát avántagiile invetiatoriloru si a veduveloru aceloru, cascigate prin normativele alaturate se nu suferé scadiamentu.

Contractulu opusu acestora normative nu este validu, dar cele mai avántagióse sunt permise si valide.

Contractulu incheiatu între invetiatoriu si sustienatoriulu scólei nu poté alterá dreptulu de pensiune a veduvei.

16. La pensionare se ia in socotintia numai venitul puru invetiatoreseu.

Competintiele cantoralí, pentru cuartiru, venitul din cutare donatiune, ajutórele capetate din fondulu religionaru séu a instructiunei nu se potú computá in pensiune, afara déca respectivii se invoescu la acést'a.

17. Acolo, unde separarea competintieloru cantoralí de catra cele puru invetiatorese ar fi impreunate cu greutati, se se iee de cinosura fasiunea scolaru séu in lips'a acesteia visitatiunea canonica.

Daca inse venitul puru invetiatoreseu nu s'ar poté eruá nici din aceste spre multiumirea ambeiloru parti, atunci va servi de cinosura datele protocolulu luat cu ambele parti prin pretórele cercualu.

18. Daca o parte din venitele stabilite invetiatorese constu din competintiele in naturalie séu didactrulu eietatu dupa discipuli, atunci pretiulu naturalieloru, precum si didactrulu este a se computá de dupa pretiulu de medilocu din ultimii 10 ani.

19. Pensiunea se computa la invetiatori dela diu'a pasirei in pensiune, carea in intielesulu §-lui 43 art. de lege 32 din a 1875, cu exceptiunea casuriloru éstraordinare, se-se decida totdeun'a cu finea anului scolasticu, la veduve inse dela diu'a mortii barbatulu, séu déca in intielesulu §-lui 140 art. de lege 38 din a 1868 respective a §-lui 23 din normativulu bisericescu edatu pentru parochii rom. cath. si gr. cath. ca presiedintii seaneloru scolare, veduva ar fi folositu locuinti'a si salariulu barbatulu in decursulu unui diumetate anu, atunci veduvei i-compete pensiune numai dupa decursulu unui diumetate anu dela reposarea barbatulu, si anume referitoriu la trecutu odata, ér in viitoriu in proportiune cu pensiunea, in rate lunare séu semestrale anticipative.

20. Pensiunea stabilita este indatoratu a o solvi totdeun'a aceea cassa, comuna séu confesiune, din carea invetiatoriulu pensionatu séu reposatu si-a trasu salariulu in anulu ultimulu alu serviciulu.

Pensiunea acést'a nu se poté impartí între comune in proportiunea tempulu de serviciu, de órece principiulu reciprocatii este satisfacutu prin aceea, cá fiesce care comuna séu confesiune este indatorata a-si pensioná invetiatorii séu veduvele proprii, fora privire la anii serviciulu impliniti in alte comune.

21. Déca in decursu de 15 zile computate dela inmanuarea decisulu adusu in forulu primu n'a apelatu neei o parte, acestu decisu adusu de catra reprezentanti'a comitatensa séu a cetatii lib. reg. se ridica la valóre de dreptu, si pentru efeptuire se voru face pasii receruti numai decát.

Ghirocu, langa Timisióra, in 3/15 Feb. 1880.

Preanonrata Redactiune !

Cu tóta stim'a mi-iéu libertate a rugá pre onorat'a redactiune dela „Biserica si Scol'a“, se binevoiesca gratiosu a dá locu descrierei unui evenimentu tristu, ce ajunse pe comun'a nóstra.

Julianu Miú, preparandu de cursulu 3-lea din Aradu, si fiulu neobositului nostru invetiatoriu Bosiocu Miú, in etate de 18. ani si 8. dile, dupa unu morbu necurabilu de peptu, a reposatu in 1/13 fauru a. c. diminéti'a la 3 óre.

Perdere mare ne ajunse prin mórtea neuitatului conlocutoriu si bravului nostru preparandu, carele prin blandetiele si moralulu lui sublimu au seceratu nu numai in comun'a nóstra laud'a tuturor'a, ci elu s'a potutu bucurá si de iubirea colegiloru, mai pre susu de tóte de a superioriloru sei, pecát timpu a ascultatu la preparandi'a din Aradu.

Asteptarile ferbinti si speranti'a nóstra cea mare, legata de neuitatulu nostru preparandu Julianu Miú, prin mutarea lui la cele eterne, au peritu cu totul, si de presentu nu ne mai putem cu alt'a mandri, decât, cá defunctulu, numitu modelulu preparandiei intru atát'a a potutu prin insusirele lui nobile si sublime a dobendí iubirea superioriloru sei, incát dupa anunierea telegrafica catra on. directiune a institutului teologico-pedagogicu, in 2. fauru diminéti'a la 10½ óre, profesorele preparandialu, Domnulu Dr. Lazaru Petroviciu, insocitu de trei preparandi colegi ai defunctului, a surprinsu prin venirea sa nu numai pre tristii parinti, ci si pre toti presentii.

Presentarea prea on. D. profesoru Dr. Lazaru Petroviciu este destula dovada, cá cât de iubit a fost defunctulu inaintea Superioriloru lui; drept aceea tristii parinti ai neuitatului, se potu mangaiá vedindu si convingendu-se, cá crescerea parintésca cea buna a loru, a seceratu si la Superiorii defunctului lauda si recunoscintia, ér scumpulu loru fiu, a dobenditu epitétulu celu mai scumpu si frumosu, dar pentru noi neuitatu, „Modelulu institutului pedagogicu.“

Scirea trista despre reposarea iubitului nostru confrate Julianu Miú, s'a latitu nu numai in comun'a nóstra ca unu fulgeru, ci si in comunele vecine, — vedindu la inmormentarea defunctului mai multi óspeti si din comun'a Chisioda, precum si din Timisórá. — Inmormentarea neuitatului nostru preparandu s'a facutu cu cea mai mare pompa. La functiunea funebrala au participatu afara de preotii si invetiatorulu secundariu din locu, si ambii parochi si docinti din comun'a Chisioda, cari cu cea mai mare pietate au finitu misiunea loru trista. In biserica au tianutu parochulu localu Pavelu Frisianu, precum si parochulu Aurelie Popoviciu din Chisioda, vorbiri funebrali bine potrivite si petrundietóre, cari au storsu lacrimi netiermurite din ochii ascultatoriloru.

Ajungendu cu defunctulu in cintirimulu localu, dupa consacrarea ultima, Dlu profesoru Dr. Lazaru Petroviciu a tianutu o cuventare funebrala inaintea mai multoru sute de presenti de diferite religiuni. Nu posedu din destula calitatile acele, prin cari asiú poté descrie onoratulu publicu deamanuntulu disertatiunea rostita cu simtire si pietate.

Daca mi-potu bine aduce aminte, preonoratulu profesoru a impartitu pretiuit'a-i disertatiune in patru parti: 1. parte a vorbitu despre omu in genere si despre nemorirea sufletului; — 2. descrierea insusiriloru sublime ale defunctului; — 3. mangaiarea catra parinti, éra a 4. parte a fostu cea mai trista, luan-du-si mai vertosu in numele lui si in numele preonoratului profesore Domnulu Teodoru Ceontea, precum si in numele tuturor profesoriloru preparan-

diali si a intregi tiuerime stidióse de la institutulu pedagogicu aradanu „Adieulu din urma.“

Partea din urma a cuventarei a facutu pre tineru si beþranu, micu si mare, dar si pre acel'a, carele dóra posedea o inima impetrata, a versá lacrimi.

Asiezandu pre neuitatulu nostru confrate si bravulu preparandu Julianu Miú in mormentulu eternu, unde essista liniscea si pacea neconturbata, — colegii defunctului, D. Bugariu, N. Crismariu si G. Popoviciu, au intonatu pies'a trista „in planulu celu secretu“. Si dupa finirea acesteia, luandu-si totu insulu cu inima franta pentru toldeun'a Adieulu ultimu, s'au resfiratu satele de ómeni, cu ochii plini de lacrimi.

In fine nu potu a trece cu tacerea si a nu multiamí cordialmente in numele intregi comune Domnului profesore Dr. Lazaru Petroviciu si celoru trei colegi ai defunctului, pentru ostenele aduse cu ocaziunea inmormantarei reposatului si bravului nostru preparandu Julianu Miú; precum intregului stimatu corpu profesoralu, onor. institutu pedagogicu aradanu, pentru inalt'a aducere aminte.

Fie-i tierin'a usióra, éra momori'a binecuvantata! Remanu

Cu tóta stim'a:
Petru Barbosiu
notariu.

D i v e r s e .

* **Bibliografia.** In tipografi'a diecesana din Aradu a aparutu unu opu frumosu, a carui necesitate érá de multu semtita la Romani intitulatu: *Compendiu de Geografi'a universalá*, prelucratu in usulu scóleloru medie si alu preparandieloru, de *Teodoru Ceontea*, profesoru preparandialu. Opu este lucratu cu multa diligentia. Elu este unicu in feliulu seu in literatur'a romana, ca unulu ce tractéza geografi'a din tóte punctele de vedere, si da cetitoriului unu prospectu despre starea tuturor statelor din lume. Opu este de 20 de cóle, formatulu octavu mare, papiru frumosu, tipariu elegantu si arangiatu cu gustu. Sperámu, cá publiculu romanu va imbracisiá acestu opu cu caldur'a, carea o merita, cu atát mai vertos, cá in proportiune cu voluminositatea si valórea lui este eftinu, costandu numai 1 fl. 50 cr. v. a.

* **Multiemita publica.** — Prin acést'a mi-iau libertatea a aduce la eunoscinti'a publica urmatórele fapte marinimóse demne de imitatu, aretate catra credintiosii nostri din comun'a B. Samartinu in urmarea arderii bisericei acestor'a cu tóte recuisitele aflatórie intrens'a. Intre binefacatori loculu primu lu-cuprinde Esc. Sa, par. Archiepiscopu si Metropolitu alu nostru Mironu Romanulu, donandu pe partea bisericeii din Samartinu o Evangalia, unu Apostolu, si unu Octoichu, tóte legate vertosu si elegantu; mai departe domnulu protosincelu archiepiscopescu Nicanoru Fratesiu a daruitu unu Triodionu ér domnulu advocatu si deputatu dietalu Parteniu Cosm'a unu Moltivelnicu. Desí sum convinsu, cá numitii domni donatori au facutu aceste daruiri numai din indemnú crestinescu, si, fara cá se scie steng'a ce face drépta, „totusi cá fapt'a acést'a se mai afe imitatori, me semtu indemnatu pe acést'a cale in numele desnumitei comune bisericesci a le aduce profunda multiemita. Beiusiu in 4/16 februaru.

Vasiliu Papp
protopresviteru.

* **Inaltu Pré Santi'a Sa, Metropolitulu Primatu alu Romaniei** a datu din nou ordini catra Protoierei de a supraveghia, ca cucernicii preoti se-nu negligeze sacr'a lor datoria de a predicá cuventulu lui Ddieu in Biserica. Scim fórté bine, cá implinirea acestei datorii devine dificila pentru preotii nostri din mai multe cause, intre care sunt si urmatórele doue: 1) cá preotii nostri, neavend mijlócele necesarie pentru essistentia lor, nu au nici timpulu cerutu, nici mijlócele necesarie pentru a se prepará; si 2) pentrucá nici nu au cui se predice, deórece din nefericire, bisericile sunt mai totdeuna góle. Cu tóte acestea speramu, ca Cucernicieie lor voru scí a invinge orice dificultate si nu voru perde din vedere, cá tocmai predic'a este unu mijlocu puternicu de a impopolá Biserica. Cu acésta ocaziune ne pare bine de a constatá, cá P. S. Archiereulu Inocentie, Vicarulu St-ei Mitropolii, la tóte slujbile archiereosci, la care este chematu, profitandu de ocaziune tiene câte unu discursu bine simtitu, pe care publiculu luasculta cu multa placere si evlavie. Fia ca preotii nostri sa gasésca in exemplulu Prea Santiei Sale o incurajare si indemnare pentru implinirea sus mentionatului ordinu alu In. P. S. Mitropolitulu Primatu.

* **Ministrulu plenipotentiaru alu Romaniei**, dlu Cretulescu a sositu la 8 februaru in Rom'a, si a descinsu la otelulu legatiunei romane, pe piati'a independintiei, unde pentru prim'a óra a fost arboratu la Rom'a drapelulu romanu. Diariulu „Romanulu“ reproducendu acésta scire din diarele franceze se exprima in urmatoriulu modu: De trei dile false pe piati'a *Independintiei* din Rom'a drapelulu romanu. Unu fiuru de mandria si de multiemire trebuie se tréca prin inim'a fiecarui Romanu le cetirea acestei sciri. Dupa 18 vécuri de gloria si de umilire, coloni'a lui Traianu de la Dunare se întórce la leaganulu stremosiloru ei, iubita si respectata, spre a implantá in cetatea eterna simbolulu independintiei sale, cascigate cu pretiulu sangelui ei. Dupa 18 veacuri, coloni'a lui Traianu, devenita o natiune libera si independenta, se întórce spre patri'a mama, pe carea o gasesce mare, unita, gloriósa, si cele doue natiuni sorori si-dau man'a in semnu de respectu si de iubire. Fia cá legaturile dintre Itali'a si Romani'a se devina si in raporturile lor diplomatice totu atât de strense, pe cât sunt dupa inrudirea sangelui si dupa simpatiile reciproce ale celor doue popóre. Printr'o coincidentia, negresitu fortuita, legatiunea romana la Rom'a se afla tocma pe piati'a *Independintiei*. Va fi o amintire mai multu, cá si un'a si cealalta din cele doue natiuni surori si-au cascigatu independintia prin viteji'a lor, prin sangele lor.

* **Chirotoniri.** In dilele din urma s'au chirotonitu de preoti in dieces'a Aradului urmatorii teologi absoluti: *Ignatiu Spenu* pentru parochi'a din comun'a Milov'a protopresviteratulu Totvaradiei si *Traianu Alesandru Popescu* pentru parochi'a din comun'a Sintea, protopresviteratulu Ineului.

* **Iubileu.** „Diariulu„ Observatoriulu ne aduce scirea cá veteranulu nostru comerciantu, dlu *Grigorie Mateiu*, distinsulu cetatienu romanu alu orasiului Sibiu si-a serbatu Sambet'a trecuta jubileulu de 50 de ani alu carierei sale de negutiatoriu. Cu acésta ocaziune a intrunitu la mész'a-i ospitala mai tóta inteliginti'a romana din Sibiu in frunte cu Escelenti'a Sa, parintele Archiepiscopu si Metropolitu Miron Romanulu. Iubilantulu a primitu totu la acésta

ocaziune 86 de telegrame de felicitare, Asociandu-ne si noi acelorui inimi, cari si-esprimara sentimintele lor catra acestu venerabilu romanu, i-dorimu, ca Ddieu se-lu tiene intru multi fericiti ani.

* **Senatulu Romaniei** a votatu in siedinti'a dela 31 Ianuarie proiectulu de lege pentru infiintarea unei fabrice de chartia in Romani'a.

* **Non atentatu asupra Tiarului** In sér'a de 17 l. c. la siepte óre sér'a s'a intemplatulu unu nou atentatu asupra tiarului Rusiei prin o esplosiune ingrozitória, carea a facutu se sara in aeru o parte din palatulu de iérna. Nici unu membru din familia n'a fost atinsu. Min'a a fost asiezata sub sal'a gardei, care erá sub sal'a de mancare. Esplosiunea s'a intemplatulu toema la or'a obicinuita pentru pranzu, dar gratia unei intardiari norocóse famili'a imperatésca nu se intrunise inca. Dintre gardisti au fostu optu omoríti, ér vr'o 35 sunt greu raniti.

* **Balulu din Beiusiu.** Comunitatea romana ortodoxa si cea reformata din Beiusiu au arangiatu in sér'a de 7 februaru unu balu in folosulu bisericelor ambelor confessiuni. Balulu a fostu cetatu mai de toti cetatienui acestui opidu si de o parte buna din inteligentia, asia cât sal'a ospetariei abia potea cuprinde in sine toti ospetii. Petrecerea a fost fórté animata, si a tienutu pana dimineti'a. Venitulu curatu alu balului dupa detragerea speselor este de 260 fl. Acestu venitu se va impartu in parti egali intre ambele biserici.

* **Unu lupu turbatu.** Din Soborsin se serie diarului „Magyarország“: In comitatulu Aradului in comun'a Halalisiu, nu departe de Soborsin a intratu unu lupu turbatu si a musicatu 6 ómeni, 2 vaci, 4 porci si 3 cani, pana in fine i successe unui ficiuru tare, a ucide lupulu cu unu ciomagu, tocmai candu sari asupra lui. In diu'a premergetóre acelasi lupu a musicatu in comun'a Totvaradi'a asemenea unu omu. Indata cei muscati turbara si ei. In urm'a acést'a autoritatea de acolo ordoná a se face o góna spre a prinde animalele turbate, si a successe cu mare necasu a impusica lupii turbati, éra pe ómenii, cari au turbatu i-au prinsu cu carlige de feru si cu lantiuri lungi. Doi din ei au muritu deja alaltaeri; ceilalti sunt legati in lantiuri si paditi, acesti'a nu mananca nimic, dar urla nebunesce, fara cá cineva se fia in stare a intielege cuvintele lor. Dupa cumu sustienu pretorele si medicii de acolo nu e sperantia de scapare pentru cei musicati. Acésta infricosiatu intemplatulu s'a raportatu si ministeriului prin telegrafu. G. T.

* **„Scól'a Romana.“** Subsemnat'a redactiune aduce la cunoscentia onor. publicu cetitoriu, cá preste pucinu „*Scól'a Romana*“ va incepe se reapara si pana la finele anului c. se voru publicá tóte numerele apromise, astfelu cá onor. prenumeranti nu voru avé din caus'a acést'a, nici o scadere. Caus'a intardiarei de pana acumu este, cá D. *Niculae Fekete Negrutiú* din Gherl'a, carele se legase a iníntia aici in Naseudu o filiala a tipografiei „*Georgiu Lazaru*“ din Gherl'a in urm'a urmelor ne-a lasatu pe josu, despre ce inse mai multe in numerulu 1 alu foiei. Acumu „*Scól'a Romana*“ se va tipari in Bistritia; cu tóte acestea prenumeratiunile binevoiesca a se trimite la Redactiunea „*Scólei Romane*“ in Nassod (Transilvani'a).

* **Declaratiunea de amoru a unui professoru de gramatica.** Éta o declaratiune de amoru, adresata unei frumóse copile, de catra unu professoru de

gramatica dela gimnasiulu **. O comunicamü fara comentaru amatoriloru: Dömnisiora! Scüsatü propoziünea ce-mi permitu a ve face, se me priviti, adeca, cá celu mai umilitu alu d-vöstré adjectivu. Este positivu, cá me voiü simti fericitu, in gradulu superlativu, déca veti binevoi se supüneti dorintiele mele, de si, prin caracteru, nu sünd nici prim'a, nici secund'a, nici terci'a persöna, care ve póta dorulu; dar fiti sigura, cá nimeni nu ve iubese mai multu decât mine, si cá voiü fi credintiosu pe cât mi-va remané o particola de rationamentu, si pena la articululu mortü; cá nu voiü intrebüntá nici odata verbulu sgomotosu cu d-vöstra, cá voiü luá in viéti'a mea tonulu imperativu, si cá veti poté, déca vomu fi vreodata in conjunctiune, se luati modurile tuturora genuriloru; nu ve voiü contradice in nici unu casu, si nu voiü urmá, in sférsitu, alte regule, de cât acelea ale dorintieloru d-vöstre; fericirea d-vöstre va fi perfecta; nu veti avé nici odata subiectu de a ve plange de regimulu, ce eu ve voiü face se urmati. Presentulu si trecutulu meu vi sünd in destulu garante, cá nu sum unu viitoru de dispretüitu. Sum unu omu activu, lucrezu multu, am destule medilöce de vietiüre, si nu sum incarcatu de nici unu passivu. Déca resolutiünea d-vöstre in priviti'a mea nu va fi unu participiu alu dorintiei, ce v'am esprimatü, numele d-vöstre nu va fi mai pucinu in tóte timpurile singurulu meu vocativu pena la mörte, care constitue singurulu meu ablativu de toutschöse. Am onóre etc.

„Press'a.“

Concursé.

2747 ex 1879.

Se deschide pentru unu stipendiu de 120 fl. v. a. din fondatiünea Gavriilu Fauru de Teiasiu.

Recurintii au se astérna recursele lorü pana in 1/13 martiu a. c. la Consistoriulu din Oradea-mare, instruite cu adevérintie cá sünd romani gr. or. seraci, fi diliginti intru invetiaturile ramului ce si-au alesu. Se vor preferi descendintii de linia barbatésca din numit'a familia Fauru, apoi descendintii din lini'a femeésca.

Aradu 17. januariu 1880.

Ioanu Metianu m. p.
Episcopulu Aradului.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scól'a din comun'a Harmadi'a in protop. Lugosiului, cottalu Carasiului se escrie concursu cu terminu paná la 17 Fauru vechiu a. c.

Emolumintele sünd: 140 fl. salariu anualu, 25 meti de cucurudiu in bömbe, 8 orgii lemne din care are a se incaldí si scól'a, quartiru cu gradina de 1/2 jugeru.

Recursele instruate in sensulu statutulu. org. au a se adresá catra on. sinodu parochialu gr. or. din Harmadia si a se tramite dlui protop, Georgiu Pesteanu in Lugosiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu d. protop. tractualu.

Pentru statiünea invetatorésca gr. or. conf. din Comun'a Silagiu in protop. Jebelului cottulu Timisiului, se escrie concursu cu terminu de 6 septámani dela prim'a publicare.

Emolumintele sünd: in bani 200 fl. 4. jugere de pamentu, cortelu liberu cu unu jugeru de gradina, catra acésta dela Ven. Consis. din Caransebesiu unu ajutoriu anualu de 60 fl. pana la definitiv'a resolvire a procesulu cu gr. catolicii.

Recursele instruate in intielesulu stat. org. au a se adresá catra On. Sinod. par. gr. or. din Silagiu si a se trimite D. protop. tract. Alesandru Ioanovicü in Jebelu avendu fiecare recurentu in vro Domineca séu serbatóre a se presentá in beseric'a de acolo, spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipiculu bisericescu.

Silagiu in 20 Ianuariu 1880.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu protop. tractualu.

La statiünea invetiatorésca gr.-or. vacanta din comun'a Furlucu, in protop., Lugosiului, cottulu Carasiului, se escrie concursu cu terminu de **30 de zile dela prim'a publicare.**

Emolumintele sünd: 300 fl. v. a. salariu anualu, 2 jugere livéda, 7 stangeni lemne din cari are a se incaldí si scól'a, cortelu liberu cu gradina de 1/2 jugeru. —

Recursele instruate in intielesulu statut. org. au a se adresá catra On. sinodu parochialu gr.-or. din Furlucu si a se trimite Dlui protopopu Georgiu Pesteanu in Lugosiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu D. protop. tractualu.

Conform decisulu Venerabil. Consist. gr.-or. romanu Caransebesianu dto 5 Decembre 1879 Nr. 505 se escrie concursu pentru statiünea invetiatorésca dela scól'a confes. gr.-or. rom. din **Partosiu** protopresb. Ciacovei comitat. Torontalului — pana in **2/14 Martie 1880**, in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele sünd: in bani gat'a 130 fl. v. a., 30 meti grâu, 10 meti cucuruzu, 2 orgi de lemne pentru invatiatoriu, 6 orgi de paie pentru scóla, 3³/₄ pamentu aratoriu, 6 fl. scripturistica, 6 fl. conferintiele, 10 fl. familiarü, cortelu liberu cu 2 'chilii in edificiulu nou alu scólei.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si asterne recursorile instruate conform statut. org. comitetulu parochialu catra On. Domnu protopresbiteru Ioanu Petrovicü Seimanu in Ciacova.

Cei cu clase gimnasiale séu reale vorü avé preferintia.

Partosiu in 18 Ianuarin 1880.

Comitetulu parochialu gr.-or.

In contielegere cu Domnulu protopopu tractualu.